

Міністерство культури та інформаційної політики України Харківський
національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Оркестровий
факультет

Кафедра
народних інструментів
України

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до підготовки та проведення
КОМПЛЕКСНОГО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
АНСАМБЛЬ
зі спеціальності 025 Музичне мистецтво
освітньо-професійна програма
Оркестрова майстерність
освітній ступінь
Бакалавр

Харків – 2023

Затверджено на засіданні кафедри народних інструментів України

Протокол № від « 11 » 07 квітня 2023 року

Схвалено науково-методичною радою

Протокол № від « » _____ 20 року

Укладачі: заслужений артист України, професор кафедри народних інструментів України Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського Доценко Володимир Ігорович;

Кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри народних інструментів України Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського Ткаченко Вікторія Миколаївна;

Кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри народних інструментів України Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського Дяченко Юрій Станіславович.

Рецензенти: Заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри народних інструментів України ХНУМ імені І.П. Котляревського Міхеєв Борис Олександрович.

Кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музично-інструментальної підготовки вчителя Харківської гуманітарно-педагогічної академії Снедкова Людмила Антонівна.

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Народні інструменти України» набутих здобувачами компетентностей та програмних результатів навчання.

Успішне складання атестаційного екзамену є підтвердженням фаховості випускника, його готовності: *вести виконавську діяльність та є підставою щодо присвоєння освітньої та професійних кваліфікацій: артист ансамблю, артист оркестру.*

В ході проведення атестаційного екзамену здобувачі мають:

- продемонструвати набуті компетентності:

Загальні:

- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК7. Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9. Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК10. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13. Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові):

- СК1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності музичного мистецтва, усвідомлювати його художньо-естетичну природу.
- СК2. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва.
- СК4. Здатність володіти знанням базової музикознавчої, музично-педагогічної, методичної літератури та нотного репертуару.
- СК5. Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на музичному інструменті, репетиційної роботи та концертних виступів.
- СК6. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, аргументовані знанням музичних стилів різних епох та володінням техніками, прийомами та виконавськими методиками.

СК7. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності та спроможність до її вдосконалення через застосування відповідних практичних і репетиційних методик.

СК8. Здатність інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх в процесі творчої діяльності по інтерпретації музики.

СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу у виконавській, педагогічній діяльності.

СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій, історичних та культурологічних процесів розвитку музичного мистецтва в виконавській, педагогічній діяльності.

СК11. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової діяльності виконавця, викладача.

СК12. Здатність збирати, аналізувати та синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК13. Здатність оперативно застосовувати знання, вміння та навички у педагогічній роботі в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків.

СК14. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових спеціалізованих та професійних музичних навчальних закладах.

СК15. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій, вміння організувати діяльність у професійній сфері.

СК18. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології в процесі виконавської, педагогічної діяльності.

СК19. Здатність сприймати новітні концепції в сфері музичного виконавства, музикознавства, методології, музичної педагогіки та свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями.

— досягнення чи не досягнення програмних результатів навчання:

ПРН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.

ПРН2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.

ПРН3. Демонструвати володіння техніками, прийомами та методиками у виконавській діяльності, знання музичних стилів та репертуару.

ПРН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН6. Винаходити оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем, відтворювати емоційно-образний зміст музичного твору під час виконавської

діяльності, створювати художній образ за допомогою комплексу музичних виражальних засобів.

ПРН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками для жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору в процесі створення виконавських та педагогічних інтерпретацій.

ПРН9. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН10. Застосовувати теоретичні знання та навички в процесі педагогічної діяльності.

ПРН12. Використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській та педагогічній діяльності.

Атестаційний екзамен «АНСАМБЛЬ» проводиться у формі: концертного виступу, пов'язаного з виконанням ансамблевої програми, що передбачає перевірку досягнення результатів навчання, інтегральної, загальних та фахових компетенцій; надання здобувачем освіти звіту з Оркестрового класу за підписом диригента оркестру, в якому зазначено перелік виконаних творів у складі оркестру за весь період навчання.

Необхідною умовою підготовки здобувачів до складання атестаційного екзамену є проведення консультацій (концертних прослуховувань) викладачами випускаючої кафедри, надання методичних рекомендацій з організації самостійної роботи здобувачів у період підготовки до іспиту.

Вимоги до концертного виступу:

Програма довільного жанрово-стильового наповнення тривалістю не менше 10 хвилин, рівень складності якої відповідає вимогам бакалаврського освітнього рівня.

Результати екзамену оголошуються здобувачам у день його проведення після оформлення протоколів Атестаційної комісії.

Критерії оцінювання:

90–100–А– відмінно. Найвищий виконавський рівень:

- яскраве, артистичне, емоційно-зворушливе, художньо-образне виконання;
- вдала інтерпретація;
- бездоганне відтворення тексту з використанням різноманітного арсеналу виразних засобів;
- переконливий рівень володіння виконавською технікою та засобами звукоутворення.

82–89–В– добре. Артистичне виконання вище середнього рівня, вдала інтерпретація, втім присутні деякі неточності щодо темпу, ритму і характеру та

незначні виконавські недоліки.

75–81–С– добре. Достатньо високий художній рівень виконання, зрозуміле художньо-музичне трактування, виконавцю бракує емоційного наповнення, мають місце огріхи в сфері виконавської технології і якості фразування та певні похибки у відтворенні метро-ритму.

64–74–D– задовільно. Посередній рівень музичного мислення, що ставить під сумнів адекватність відтворення композиторського задуму, гра маловиразна і неемоційна, суттєві недоліки в царині виконавської техніки, недостатній штриховий арсенал, великий відсоток виконавського браку.

60–63–Е– задовільно. Виконання здобувачем усіх компонентів оцінювання відповідає лише мінімально допустимим критеріям, мають місце проблеми з виконавським апаратом, замість тлумачення художнього задуму присутнє лише формальне відтворення тексту зі значною кількістю виконавського браку.

35–59–FX– незадовільно (з можливістю повторного складання). Немоżliвість виконання жодного музичного твору напам'ять із зупинками та повторними спробами, монотонна динаміка без елементів фразування та інтонування, відсутність особистісної участі здобувача у процесі виконання.

1–34–F– незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Відсутність мотивації вивчення музичних творів індивідуальної програми. Рівень знань та навичок здобувача не відповідає вимогам ЗВО.